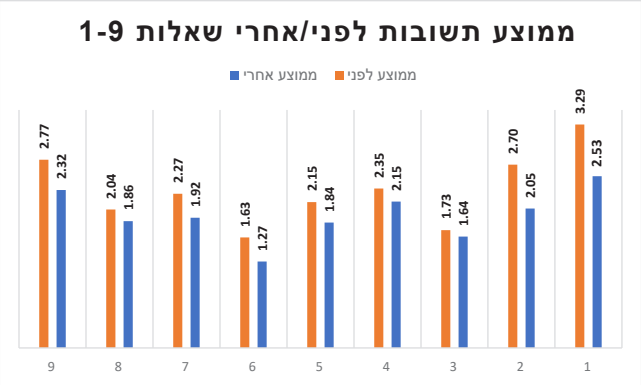
שינוי עמדות אנשי הצוות כלפי טיפול בחולים הנוטים למות בתחילת החיים בעקבות הכשרה ייעודית בנושא

ד"ר סופי דומבה דורון, מאיה צימט, יעל חונין, לבנית מנדלמן, ציפי לוריא, בלומה ברכר, יפעת דמארי, אורטל יפת, שרון אייזר, ד"ר ברנרד ברזילי

מרכז רפואי מעיני הישועה, בני ברק

חלק ב': עמדות כלפי הטיפול באדם הנוטה למות

סמנ'י עד כמה את\ה מסכים\ה עם כל אחד מההיגדים הבאים	כלל לא מסכימה	לא מסכימה	לא בטוחה	מסכימה	מסכימה מאד
1 אחוש אי נוחות לשוחח עם הורי תינוק הנוטה למות על מותו הקרב	1	2	3	4	5
2 לא הייתי רוצה להיות מופקד/ת על הטיפול בתינוק הנוטה למות	1	2	3	4	5
3 אני לא צריך/ה לדבר על המוות עם הורי התינוק הנוטה למות	1	2	3	4	5
4 אהיה נסער/ת כאשר הורי התינוק הנוטה למות שבו אני מטפל/ת, יאבדו תקווה שמצבו ישתפר	1	2	3	4	5
5 קיים קושי עבורי ביצירת מערכת יחסים קרובה עם משפחתו של תינוק הנוטה למות	1	2	3	4	5
6 כשהורה שואל אותי "האם התינוק שלי נוטה למות?" אני חושב/ת שעדיף לשנות את נושא השיחה למשהו משמח	1	2	3	4	5
7 אני מפחד/ת להיקשר אל תינוק הנוטה למות ולמשפחתו	1	2	3	4	5
8 ברגע הפטירה עצמו אחוש רצון לברוח	1	2	3	4	5
9 אחוש חוסר נוחות אם אכנס לחדרו/ה של תינוק במצב סופני ואראה את הוריו בוכים	1	2	3	4	5

רקע

במסגרת העבודה באגף המיילדותי ובפגיה, אנשי הצוות המטפל נפגשים עם אבל ואובדן המתרחש בתחילת החיים (הפלות, לידות שקטות, פטירת תינוק בפגיה). זוהי התמודדות לא פשוטה מבחינת ליווי המשפחות ומבחינת הצוותים עצמם. אחד המחסומים של הצוותים למתן טיפול תומך לחולים הנוטים למות ולבני משפחותיהם, הינו היעדר ידע וכלים בנושא. במטרה להנגיש לצוותים את עיקרי הגישה הפליאטיבית, הוקם קורס שמטרתו להכשיר צוותים רפואיים רב מקצועיים במתן טיפול תומך וליווי משפחות המתמודדות עם מצבים קשים אלו, תוך התייחסות להיבטים הנפשיים והפיזיים הכרוכים בכך.

שיטות

בכדי לבחון את השפעת הקורס על עמדות הצוות כלפי טיפול בחולים הנוטים למות ובמשפחותיהם, הועבר שאלון עמדות אנונימי בקרב משתתפי הקורס ובקרב עמיתיהם לעבודה שלא השתתפו בקורס. השאלון הינו ה- FATCOD – B (Frommelt Attitude Toward The Care Of the Dying scale) המתורגם. השאלון הועבר **בפעם הראשונה** לפני הקורס למשתתפיו ולאנשי צוות שלא השתתפו בקורס ומהווים מדגם מייצג של אוכלוסיית המטפלים. **בפעם השניה-** הועבר בסוף הקורס לבוגריו, ולשאר הצוות - יועבר 3 חודשים לאחר סיום הקורס (מועבר בימים אלה).

תוצאות

על השאלון ענו 59 ממשתתפי קורסי טיפול תומך שהתקיימו ב- 3 מחזורים במהלך השנים 2024 – 2025. הציון הממוצע אחרי הקורס היה 1.95 ± 0.98 לעומת הציון הממוצע לפני, שהיה 2.32 ± 1.2 (P<0.0000001).

מסקנות

חל שיפור משמעותי בעמדות המשתתפים בקורס כלפי מטופלים הנוטים למות בתחילת החיים, דבר המוכיח את יעילות הקורס ואת השיפור ביכולת הטיפול וההתמודדות של הצוות המטפל. אנו צופים שהעמדות הללו תשתננה גם בקרב אנשי הצוות שלא השתתפו בקורס בשל שינוי כללי שייגרם עקב כך. לכן אנו ממליצים שכל מי שעוסק בתחום זה יעבור את הקורס כדי לשפר את הטיפול והתמיכה- הן במשפחות והן בצוות המטפל עצמו.

חשיבות וחדשנות המחקר

בארץ טרם נערך מחקר הבוחן דרכים להעלאת המודעות ושיפור הטיפול בילודים נוטים למות, בני משפחותיהם והצוותים המטפלים בהם. הקורס יסייע בשיפור הטיפול באוכלוסיות אלה, ויהווה קרקע פוריה להנחלת הוספיס פרינטלי ראשון בישראל.

כתובת מייל: sophydombe@hotmail.com